

Nyt fra **ASSISI-KREDSSEN**

December 2013

nr. 81

Glaedelig jul!

INDHOLD:

ASSISI-KREDS DATOER

Adventshilsen	<i>side 3</i>
Om assisirejsen efterår 2013	<i>side 4</i>
Frans' bøn?	<i>side 8</i>
Prædiken ved efterårs- mødet	<i>side 9</i>
Bestyrelsen	<i>Side 12</i>

- 22. februar:
Årsmøde
- 16. - 24. maj:
Assisi-rejse
- 27. sept. - 5. oktober:
Assisi-rejse
- 22. november:
Efterårsmøde

Rejse til Assisi efteråret 2014

Vi planlægger igen en rejse til Assisi lørdag 27. september – søndag 5. oktober.

Vi flyver til Rom, første overnatning er på kloster i Rieti, anden overnatning på kloster i Orvieto. Derefter seks overnatninger på klostret i Assisi.

Rejsen ledes af
Susanne Gram Larsen og
Frederik Hjerrild.

Hvis du vil forhåndstilmeldes til rejsen eller have flere oplysninger, så skriv til
Susanne på
sglarsen@mail.dk
eller ring på 48 26 23 89 (aften).

Adventshilsen 2013

Assisi-Kredsen er et økumenisk mødested, som har eksisteret i nu snart 40 år. Og jo ikke blot et mødested, men et kirkeligt fællesskab af mennesker – en *menighed*, der ikke som vore sædvanlige menigheder er stedbundet, men er kristen forankret i den fælles kirkelige bekendelse. Vi mødes ikke hver uge, men når vi mødes – til gudstjenester og møder og på week-ends og rejser – er fællesskabet i denne menighed jo ikke mindre intens end i en lokal, konfessionel sammenhæng.

Økumenisk er ofte blevet oversat til *fælleskirkelig*, men det er for lidt. *Oikuméne* er et græsk ord, som betyder hele den beboede verden. Dengang, i kirkens første tid, var det betegnelsen for landene omkring Middelhavet, men siden er den beboede verden jo blevet udvidet til at omfatte hele vores klode.

Tidligere tiders store optagethed af interne kirkelige forskelle – ofte petitesser af dogmatisk eller kirkeretslig eller liturgisk art – er blevet overhalet indenom af langt større, fælles problemer. Når vi bliver konfronteret med de store og alvorlige problemer – klimaforandringer, global uretfærdighed, krige og flygtningestrømme – så er disse problemer jo ikke nogle der kan løses ved, at hver enkelt kirke eller denomination eller konfession kommer med sit eget lille svar. Vi er alle i samme båd, vi er alle søstre og brødre i denne Guds og menneskers fælles verden. En klog tysk missionsteolog formulerede det engang på denne måde: ”Kirken er ikke frelsens lade, men frelsens høstfolk”. Opgaven er ikke løst ved at få alle mennesker ind i kirken, i vores egen lille trygge fold, men vi er fælles om at bidrage til *verdens* frelse. *Således elsker de Gud verden, at han gav sin enbårne søn ...* (Joh 3,16). Der står *verden* – altså ikke blot kirken eller de kristne!

Det er min fornemmelse at antallet af gamle kirkelige ’koldkrigere’ er dalet til fordel for kristne der vil samarbejde, vise tolerance og forståelse og lytte til hinanden. Vores beskedne *Assisi-Kredsen* er for mig et eksempel på, at det kan lade sig gøre.

Til alle medlemmerne i *Assisi-Kredsen* vil jeg på bestyrelsens vegne ønske en god advents-tid, glædelig jul og godt nytår med tak for gode møder og rejser og kontakter i årets løb. På gensyn i det nye år.

Pace e bene,
fred og alt godt,

Frederik Hjerrild
fmd.

Indtryk fra Assisi efterår 2013

Af Fanny og Margrethe Nielsen

Assisi er en ganske særlig by, som ligger lidt oppe ad Monte Subasio og med smuk udsigt ud over den umbriske slette. Byen er langsomt blevet dækket af gader og huse, der er mange trappegader, og det kræver gode ben at færdes der. Husene er bygget af en stenart, som bliver brudt på Monte Subasio, og det giver byen et specielt og yndefuldt farveskær.

Søjleforhallen til et Minervatempe på byens Piazza del Comune viser at romer-

ne har været også der. Indenfor er der en kirke i en ganske anden stil.

Alle tage er dækket af smukke tagsten, romerne bestemte størrelsen, idet de angav mål og form. Mange bygninger har flere tilbygninger, så der er tage i mange niveauer og størrelse og med et fint farvespil. Alle trappegader er dækket af stenfliser og mursten i fine mønstre, det er der lagt meget arbejde i. Der er næsten

ingen cykler, men de er jo heller ikke så gode til trapper.

I gaderne er husene bygget sammen i en lang række. Kirkegården ligger ca. 1 km uden for byen med store mausolæer, hvor familiekisterne er stillet ind på hylder. Man kan ikke grave, da det jo er klippegrund, og derfor ligger de døde i kister under stenplader, alle har navne og fotografier på mindeplader, meget smukt og velholdt.

Der er store kontraster i bybilledet, der i sig selv virker middelalderlig; munke og nonner i deres ordensdragter færdes mellem turister fra mange lande. Der er også

kontrast mellem de mange kirker med Frans' budskab om fattigdom og nøjsomhed og så de store rigt udsmykkede kirker. Der er mange butikker i gadebilledet med religiøst skrammel. Der er mange kirker i forhold til befolkningstallet, men mange af kirkerne hører under klostrene og er således ikke sognekirker. Mange kunstnere har dekoreret kirkerne, og Frans er næsten altid hovedmotivet. Han er højt æret i denne by, hvor han blev født og døde efter et betydningsfuldt liv.

Vi fik en ganske særlig oplevelse, da paven var på besøg i byen og der kom tusindvis af mennesker for at opleve ham. Vi blev meget betaget af de mange men-

neskers begejstring for paven. Ved store tv-skærme, som var sat op rundt omkring i byen, kunne man følge hans besøg. Her stod folk stille, fulgte hans besøg rundt i og omkring byen og hørte på hans taler. Der var alvorlige ansigter og en andagtsfuld stemning. Italienerne er ikke så blufærdige omkring deres religion, som vi danske nordboere.

Vi så frem til det store marked dagen efter Frans' dag, men det var ret uinteressante varer og det var stort set de samme varer som gik igen i alle boderne. Der var mange ting, som vi lever rigtig udmærket foruden. Det var regnvejrr og man skulle være opmærksom på ikke at blive spiddet af paraplyer – det var lige ved at gå galt flere gange, men de fik os ikke.

De to rejseledere, Susanne og Frederik, var fremragende og supplerede hinanden godt. Alt klappede, selv vejret (omtrent). Frederik ledede morgenandagten på en smuk og rummelig måde, dertil hans fine musikalske intonationer. Vi kendte alle salmerne og melodier, og der blev sunget godt med af folk som i øvrigt var kirkevante. Susanne styrede gruppen med kærlig, fast hånd, ingen blev tabt undervejs! I gruppen blev der snakket livligt på kryds og tværs, både på turene og under måltiderne.

Det var meget fint at bo på klosteret. Nonnerne holdt alt i fin stand, der var ikke støv eller et vissent blad at se nogen steder. Maden var nok lidt ensformig, med meget pasta og panering. Til gen-

gæld var der rigeligt med drikkevarer til at skylle den ned med.

Der er meget inkluderet i prisen på turen: flyrejse, busture, alle måltider inklusive vin, guider, gode værelser, og vi supplerede med godt humør og fællesskab.

I løbet af ugen var vi på en heldagsudflugt, som gav os et indblik i, hvor Frans har levet og været og døde. Og så havde vi mulighed for at se det smukke bjergrige landskab undervejs. Vi var også ude at spise et par gange og fik da dejlig veltillavet italiensk mad.

Af de mange kirker vi så på turen vil vi fremhæve kirken Santa Maria Maggiore i Spello, med Baglioni kapellet (eller Ca-

pella Bella – det smukke kapel) og de fantastiske freskoer af Pintoricchio. De blev færdiggjort i 1501 og illustrerer flere situationer fra Marias og Jesu liv.

En anden bustur gik op ad bjerget Monte Subasio, vejen snoede sig opad til toppen næsten 1400 m oppe, småkoldt, med fantastisk udsigt, og vi fik set nogle af de mange køer og vilde heste som græsser der. Klosteret, som vi så på vej derop, var smukt og enkelt, og tænker vi, mere i overensstemmelse med Frans' ånd.

Tak for en berigende og dejlig tur til guiderne og alle deltagere.

Den såkaldte Frans' bøn - Herre, gør mig til redskab for din fred

I en lille bønnebog, udgivet af franciskannerne i Norge, *Be med Frans av Assisi*, skriver Hubert Hodzelmans, ofm:

”Denne bøn er som *Frans af Assisis fredsbøn* vidt udbredt verden over og er højt elsket hos kristne af alle konfessioner. Indholdet svarer til de dybeste kristne længsler i vor tid. Denne skønne bøn stammer ganske vist ikke fra Frans af Assisi, men opstod så sent som før første verdenskrig.

I januar-nummeret af tidsskriftet ”Annales de Notre-Dame de la Paix” i 1913 offentliggøres der for første gang, på fransk, en bøn af en ikke navngiven forfatter med oplysning om at den er hentet fra en brochure med titlen ”La Clochette”. Denne brochure har man ikke kunnet opspore. I 1916 dukker bønnen op igen den 20. januar i ”L’Osservatore Romano” og den 28. januar i den franske katolske avis ”La Croix”. Det siges der at bønnen var blevet overrakt den daværende pave Benedikt XV sammen med andre bønner for fred af en markise de la Rochetulon, udgiver af tidsskriftet ”Souvenir Normand”. Kort tid derefter lod en kapuciner, som var visitator for den Tredje Orden i Reims, den trykke på bagsiden af et kort med et billede af den hl. Frans. Som kilde opgav han ”Souvenir Normand”. Nederst på bønnekortet tilføjede han at bønnen var en udmærket sammen-

fatning af de franciskanske idealer i den moderne verden.

At den blev tilskrevet den hl. Frans skete først ved en oversættelse til engelsk. Ved videre oversættelser fik den også tilføjelser til sin nuværende form.

Åbenbart udtrykte denne bøn på en eller anden måde det som bevægede sig i mennesker i den nye krigstids forvirring. Derfor blev den modtaget med stor begejstring. Dertil kom at den - ud fra de bedste motiver - blev tilskrevet den hl. Frans og derfor fik stor respons verden over.

Den ukendte forfatter af den ”franciskanske” fredsbøn har altså øst af kilder som var alment tilgængelige på hans tid, epoken før første verdenskrig. Hans poetiske begavelse og overbevisende udtryksform i forening med en helstøbt kristen tro har gjort hans bøn til et mesterværk som fremdeles appellerer til os, og som endda ikke har mistet noget af sin aktualitet.”

F. Hj.

PRÆDIKEN

af Frederik Hjerrild

Assisi-Kredsens efterårsmøde

Lørdag den 16. november 2013 i Absalons Kirke

Tekster: Jak 2,14-18

Matt 8,5-13

De to tekster til denne gudstjeneste handler om tro. Dels er det et vigtigt tema i vores liv, vores livsgrundlag, dels er det også dét vi skal høre noget om i dagens foredrag, 'Kan bjerge flytte troen?' – et emne der hører sammen med det emne vi har hørt et foredrag om tidligere, nemlig 'Kan troen flytte bjerge?'

Den første tekst er fra Jakobsbrevet – et brev som den evangelisk-lutherske kirke er gået let hen over, fordi vor kirkefader Luther kaldte dette brev for et 'strålbrev, et halmbrev' – på nudansk ville vi vel bare sige noget hø og hakkelse. Grunden til denne skepsis over for Jakobsbrevet var for Luther, at brevet handler om gerninger, tro og gerninger, som på hans tid var et kirkeligt stridsemne. Nu er der vist ikke mere noget der hedder afladshandel, det var et problem dengang for 500 år siden – så vi kan roligt høre de vigtige ord der står i dét brev om tro. Den anden tekst er beretningen fra byen Kapernaum om den romerske officer og hans syge tjener. Dén beretning siger også noget om tro, endda om en *stor* tro.

At troen kan flytte bjerge er jo rigtigt nok, det har vi Jesu ord for – og det fik vi op-

lysning om sidste gang med Niels Christian Hvidts foredrag. Det andet – kan bjerge flytte troen? – har vi måske et eksempel på i evangeliet til i dag.

En romersk officer kommer til Jesus, fordi han er løbet ind i en forhindring, et bjerg, han som tapper romersk soldat ikke kan forcere: hans tjener er blevet syg. Enden på dén historie er at Jesus siger: "Dét siger jeg jer: Så stor en tro har jeg ikke fundet hos nogen i Israel". Hér må der være noget at hente for os – en *stor* tro!

Det er ellers ikke noget vi beskæftiger os meget med i kirken, at måle hinandens tro. Og jeg ved heller ikke engang hvordan man skulle måle det, hvis det nu var det man ville. Skal man kunne trosbenedelsen for at have en stor tro? - og Fadervor? - og de 10 bud? - og skal man gå i kirke hver søndag for at have en stor tro? Svaret giver næsten sig selv, hvis vi holder os til evangeliet i dag: den romerske officer kunne i hvert fald ikke trosbenedelsen, for den blev først formuleret ca. 300 år senere. Så Fadervor da? - næppe, det var en bøn Jesus havde lært sine venner på den dialekt de nu forstod. Og de 10 bud der står i Mosebøgerne kendte han bestemt heller ikke – han var romersk soldat med deres soldaterreligion, Mitra-

dyrkelsen. Og han gik heller ikke i kirke om søndagen, for kirken var slet ikke dannet endnu.

Det ser altså ud til at dét der kendetegner en stor tro er, at den peger *fremad*. Dét, officeren tror, er endnu ikke sket for ham. Så troen består altså *ikke* i at kunne pege bagud og sige: jeg tror på at Gud har skabt verden, jeg tror på de 10 bud, jeg tror på dogmerne, på traditionen osv. Dét bliver slet ikke nævnt hér. Officeren tror på at virkeligheden kan blive en anden, at virkeligheden kan blive ny og anderledes. På samme måde det andet sted i evangelierne, hvor Jesus taler om den store tro – historien om den kana'anæiske kvinde oppe fra hedningeland syd for Libanon, der kom til Jesus angående sin dæmonplagede datter. Også hér siger Jesus: "Kvinde, din tro er stor". Dét kvinden tror, er endnu ikke sket for hende, hun tror på at virkeligheden kan blive en anden.

Altså: både den romerske officer og den kana'anæiske kvinde bliver fremhævet for deres store tro. Når Jesus ellers udtaler sig om tro, så husker vi vel særligt når han siger til de nærmeste: "I lidettroende" - altså: I der tror for lidt. Der er altså noget der hedder en *stor* tro og en *lille* tro, iflg. Jesus.

Og ud over at den store tro peger fremad er også, at deres store tro selvklart viser sig gennem deres forbøn. At bede for andre er at pege fremad. Forbøn drejer sig om at man har et håb om, at virkeligheden kan blive ny og anderledes. Man kan altså tro for andre, og man kan bede for andre. Dét er den store tro! At tro for sig

selv og bede for sig selv - det kan godt bare være udtryk for den lille tro. Og på samme måde med den romerske kaptajn: det var ikke hans eget liv, men hans tjeners, det drejede sig om. Det var heller ikke kvindens eget liv, det drejede sig om, men hendes datters.

Det ser altså ud til, at den lille tro – altså dén helt almindelige, naturgivne selvtillid, som er nødvendig for at overleve selv – kan flyttes. De to nødstedte - officerens tjener og kvindens datter – er blevet tvunget til at flytte deres lille tro et trin op, altså til de stærke og magtfulde, til officeren og moderen. Men også disse har med deres lille tro måttet indse at de ikke kunne udrette noget. De flytter også deres lille tro et trin op – så at sige – til den magtfulde, kraftfulde Jesus, hvor de får del i en større tro. De så at sige 'hægter sig på' en tro og et håb.

Når vi derfor taler om *tro* – Gudstro – så er det en 'subjektiv genitiv', som det hedder i grammatikken. Gud er subjektet, det er Guds tro. Den måde vi ofte forstår ordet *Gudstro* er, at vi forstår udtrykket som en 'objektiv genitiv', altså at Gud skulle være objekt, genstand, for vores private lille tro. Men mennesker tror jo på så meget, og det bliver ofte noget vagt noget, hvor vi mener at skulle præstere noget, en intellektuel anstrengelse, hvor vi skal kunne de rette ord og teologiske indsigter og skal blive klogere og klogere. De to personer i dag – officeren i Kapernaum og den kana'anæiske kvinde viser os, at den rette tro, den virksomme tro, den store tro, består i at *hægte sig på* Guds tro, få del i og være indesluttet i Jesu Kristi tro.

Franz Anton
Maulpertsch:

*Kristus og
officeren i
Kapernaum"*
Ca. 1780

Disse beretninger fra Jesu liv kunne måske lægge op til, at ikke alene kan bjerge flytte troen – men yderligere til spørgsmålet: Kan bjerge, forhindringer, begrænsninger i vort liv, tilmed *skabe* troen? Jeg synes at der er en tryghed og en hvile og en glæde i at erfare, at jeg er som en kvist på træet, et lem på legemet –

livskraften kommer fra træets stamme ud til mig, fra Kristi legeme ud til hver eneste af os lemmer, medlemmer.

Assisi-Kredsen
Marianne Plum
Teglværksgade 3,1.th.
DK-2100 København Ø

Returneres ved varig adresseændring

BESTYRELSEN

Frederik Hjerrild, formand
Dirch Passers Allé 17, 3.th.,
2000 Frederiksberg

tlf 61 79 50 55
frederikhjerrild@gmail.com

Marianne Plum, sekretær
Teglværksgade 3,1.th, 2100 Kbh Ø
tlf 39 29 87 40 / 20 28 25 03
plum@assisi-kredsen.dk

Lotte Abel, kasserer
Havnevej 26,st.tv. 4000 Roskilde
tlf 38 28 85 56
Assisi-Kredsens giro: 225 19 49
Bank: reg. nr 3186 konto: 225 19 49

Gunnar Bach Pedersen
Bjerggården 20, 4.tv., 2630 Ishøj
tlf 23 60 82 70
gbp@assisi-kredsen.dk

Eva Rungwald
Løvevej 10, 2610 Rødovre
tlf 36 41 33 96

Gert Ryom-Hansen
Vennemindevej 2, 2.th., 2100 Kbh Ø
tlf 39 29 26 14

Blanka Langsted
Roskildevej 94, 5.tv.,
2000 Frederiksberg
tlf 38 79 89 82

Johan Petersen
Kulsviervej 95 B, 2800 Lyngby
tlf 45 87 99 47

Susanne Gram Larsen
Mathilde Parken 5, st.th., 3400 Hillerød
tlf. 48 26 23 89
sglarsen@mail.dk

NYT FRA ASSISI-KREDSEN

redigeres af
Marianne Plum (ansv)
Gunnar Bach Pedersen

NYT fra Assisi-Kredsen
ISSN 1395-8798